

STICHTING "KNOBBELZWANEN-PLATFORM"

Rob Kloosterman
(voorzitter)

Het platform

Hoewel verscheidenen van U inmiddels misschien van het platform hebben vernomen geef ik graag hieronder nog even de deelnemers en de doelstellingen aan.

Het platform werd op initiatief van de Vogelwerkgroep Het Gooi e.o. medio 1992 opgericht. Vertegenwoordigd zijn: Dierenbescherming, Kritisch Faunabeheer, Vogelbescherming, Vogelwerkgroep het Gooi e.o., Vogelwacht "De Windbreker" te Petten, Stichting Het Vogeljaar, Samenwerkende Vogelwerkgroepen Noord-Holland en enige privé personen.

Doelstelling is het tegengaan van jacht op Knobbelzwanen en het bevorderen en ontwikkelen van ethische methoden ter voorkoming van landbouwschade door Knobbelzwanen.

Het probleem

Het probleem zal bekend zijn: Boeren ondervinden schade van grote groepen grazende, meestal juveniele Knobbelzwanen. Tevens zouden door hun uitwerpselen de koeien het resterende gras niet lusten.

Al te gemakkelijk wordt dan naar het geweer gegrepen en brengen meestal speciaal hiervoor aangezochte jagers zo'n 3000 zwanen per jaar in Nederland om.

De Knobbelzwaan is gelijk de Wilde- en de Kleine zwaan in ons land een beschermd vogel. Echter in geval van landbouwschade kan door de gedupeerde een "vergunning H" worden aangevraagd bij het provincie-huis, welke na overleg met "NBLF", een afdeling van het ministerie van LNV, voor de bestrijding van Knobbelzwanen meestal wordt afgegeven. Voor de andere twee zwanensoorten worden geen vergunningen afgegeven. Gelukkig speelt voor hen de problematiek vrijwel niet (voor- en najaar) daar zij alleen 's winters in Nederland verblijven.

Achtergronden

Ca. 15 jaar geleden heeft de Knobbelzwaan het zeer voedzame eiwitrijke gras ontdekt. Daarvoor foerageerden zij voornamelijk op de door vervuiling schaars geworden fontijnkruiden in het water. En ja, wie komt er niet graag aan een gedekte tafel?

Boeren en veel andere menselijke groeperingen in onze samenleving gaan vaak voorbij aan de belangen der dieren wanneer zij vinden dat deze hen schade berokkenen. Meestal leggen de dieren dan voortijdig het loodje. Kwalijk kan je het de huidige mens nauwelijks nemen. Dit gedrag is een eeuwenlang ingesleten gewoonte. Een levenshouding waarbij voor het dier slechts een zeer inferieure plaats is ingeruimd en voor een behoorlijke ecologische ethiek geen plaats is. Verkeerd geïnterpreteerde bijbelse teksten en een slechts op mensenbelangen gericht economisch systeem zijn hier zeer debet aan. Tevens wordt door veel mensen het dier geen eigen waarde toegedacht. Het zou geen bewustzijn of onsterfelijke ziel hebben, zoals wij. Dit getuigt van een mate-loze arrogantie. Wij weten toch niet eens wat deze begrippen precies inhouden, laat staan voor ons zelf betekenen?

Zoeken naar oplossingen

Terug naar de zwanen! Vogelbeschermers komen onpartijdig op voor vogel- en boerenbelangen en zoeken een alternatief voor het jagen. Natuurwacht "De Windbreker" te Petten heeft reeds redelijk succes behaald met het verjagen van zwanen van landerijen naar gedoogzones. Dit vereist veel werk en coördinatie met boeren en officiële instanties, maar toch! Waar een wil is is een weg.

Wat heeft het platform tot nu toe bereikt

Concrete activiteiten van het platform tot dusver zijn de volgende:

* Het uitbrengen van een rapport, geschreven door N.Cohen van de Wetenschapswinkel U.v.A. Dit rapport dient als basis om de discussie aan te gaan.
Aan te vragen bij de Wetenschapswinkel, Herengracht 256, 1016 BV Amsterdam
Tel.: 020-5254777. Prijs f 12,70 (incl.verzendkosten).

* Genoemd rapport is medio april 1992 door het platform aan staatssecretaris Gabor aangeboden. De heer Gabor heeft toegezegd in het najaar a.s. een werkdag te organiseren voor de betrokken provincie- en LNV-ambtenaren en de platform-leden. Doel: het bevorderen van een juiste hantering van de procedures rondom vergunning H (Is op het ogenblik zeer warrig) en meer terughoudendheid bij de afgifte daarvan te bereiken.

Misschien kunnen wij een streefgetal voor vermindering van het aantal te schieten zwanen bewerkstelligen!

* De Universiteit van Groningen gaat een 2-jarig onderzoek starten naar het gedrag van Knobbelswanen welke verjaagd zijn, alsmede naar de werkelijke schade aan het gras.

* De "Biologische landbouw" heeft een nieuwsbrief naar zijn leden gezonden met het verzoek mededelingen te doen omtrent de wijze waarop zij dit probleem hanteren en de mate van hun schadebeleving. Medio juni a.s. zullen wij de antwoorden inventariseren. Wij zijn benieuwd! Uiteindelijk verwachten wij uit deze hoek meer begrip.

* Bovenstaande activiteiten zijn gepaard gegaan met behoorlijk wat publiciteit via media zoals TV, radio, krant, weekbladen. Veel reacties zijn dan ook los gekomen.

Wat kunt u voor het platform doen?

- * Gesignaleerde misstanden i.v.m. Knobbelswanen doorgeven aan het platform.
Adres: Amsteldijk Noord 135, 1183 TJ Amstelveen.
- * Het rapport aanvragen en de discussie aangaan met in Uw omgeving verantwoordelijke personen.
- * Ons financieel steunen om een professionele folder te kunnen produceren over de problematiek. Elk tientje is welkom op girorek.nr. 442956 t.n.v. het platform op bovenstaand adres.

Hoe herkent U misstanden met (knobbel)zwanen in het veld?

- * Ga na of voor het schieten een vergunning H is afgegeven en indien mogelijk, of de betreffende jagende persoon hiervoor aangewezen is. (Min.LNV afd. NBLF in de betreffende provincie-hoofdstad of op het provinciehuis).
- * Ga na bij het provinciehuis wat de bepalingen zijn, vermeld in de afgegeven "vergunning H" (verschilt per provincie) en of de jagende persoon zich hieraan houdt.
- * Doe aangifte bij de lokale politieautoriteiten in gevallen welke ernstig in strijd zijn met een reglementaire uitvoering.
- * Ga na of het hier Wilde- of Kleine zwanen betreft. Voor deze soorten wordt nooit een vergunning afgegeven!

Omtrent verdere ontwikkelingen rond het platform zullen wij U te zijner tijd op de hoogte houden.